

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto
ministerijai

Nr. (-)SD -
Į 2024-02-28 Nr. SR-782

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) pagal kompetenciją įvertinusi pateiktą derinti [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl preliminarus valstybės finansuojamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų, antrosios pakopos, doktorantūros, profesinių studijų vietų, į kurias 2024 metais priimami studentai, skaičiaus, studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo pagal studijų kryptių grupes, mokslo, meno sritis sąrašų patvirtinimo ir valstybės finansuojamų studijų vietų antrajai konkursinei eilei sudaryti skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo nustatymo“ projektą](#) (toliau – Nutarimo projektas) bei kartu pateiktus švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu tvirtinamus (1) Preliminarus universitetinių studijų valstybės finansuojamų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų, į kurias 2024 metais priimami studentai, skaičiaus, studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo pagal studijų kryptis ar studijų kryptių grupes, menų studijų, sveikatos priežiūros specialistams rengti – ir pagal studijų programas, vidaus tarnybos sistemos pareigūnams rengti – pagal studijų programas, pedagogams rengti – pagal studijų programas arba specializacijas ir (arba) studijų programų arba specializacijų grupes, sąrašo projektą (toliau – Sąrašo Nr.1 projektas) ir (2) Preliminarus koleginių studijų valstybės finansuojamų pirmosios pakopos studijų vietų, į kurias 2024 metais priimami studentai, skaičiaus, studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo pagal studijų kryptis ar studijų kryptių grupes, sveikatos priežiūros specialistams rengti – ir pagal studijų programas, pedagogams rengti – pagal studijų programas arba jų grupes, sąrašo projektą (toliau – Sąrašo Nr. 2 projektas), teikia žemiau išdėstytas pastabas ir pasiūlymus.

Aštuonioliktoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ (toliau – Programa)¹, numatyta, kad vienas iš Vyriausybės prioritetinių projektų yra socialinės srities darbuotojų įgalinimas. Jau šiuo metu susiduriama su socialinių darbuotojų trūkumu, menku profesijos prestižu, didžioji dalis socialinio darbo studijas baigusių jaunų žmonių visai nesirenka arba nesirenka iš karto po studijų baigimo dirbti šioje srityje. Programoje yra išskirtos tokios pagrindinės iniciatyvos: socialinio darbuotojo profesijos stiprinimas, geresnių darbo sąlygų sudarymas, kvalifikacijos tobulinimas, darbo užmokesčio didinimas ir visuomenės švietimas.

Socialinių darbuotojų skaičius 2022 metais, lyginant su 2021 metais, padidėjo beveik 10 proc., kai tuo tarpu ankstesniais metais augimas buvo apie 5–6 proc. kasmet, kas rodo, kad socialinio darbuotojo paklausa ypatingai padidėjo pastaraisiais metais. Manytina, kad paklausos

¹ Žr., [XIV-72 Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos \(lrs.lt\)](#)

padidėjimas yra susiję su tuo, kad socialinių paslaugų spektras plečiasi, pradėtos teikti naujos socialinės paslaugos, tokios kaip potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieška, kompleksinės paslaugos šeimai, šeimos konferencija ir t.t.

Ministerija, formuodama socialinių paslaugų politiką, be kita ko, nuolat siekia užtikrinti geresnes darbo sąlygas socialiniams darbuotojams. Paminėtina, kad 2023 metais vidutinis socialinių darbuotojų darbo užmokestis siekė 95,5 proc. vidutinio šalies darbo užmokesčio, t. y., darbo užmokestis, lyginant su 2018 metų laikotarpiu, padidėjo dvigubai. Taip pat teisės aktais įtvirtinta galimybė socialiniams darbuotojams atestuotis, įgyti kvalifikacinę kategoriją, tokiu būdu įgaunant teisę į atitinkamu procentu didinamą darbo užmokestį². Taip pat, įtvirtintas privalomas socialinių darbuotojų profesinės kompetencijos kėlimas dalyvaujant mokymuose ne mažiau kaip 16 val. per metus, o svarbiausia, nuo 2021 m. yra įtvirtintos supervizijos – ne mažiau kaip 8 val. per metus.

Be kita ko, nuo 2022 metų spalio mėnesio veiklą vykdo Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinių kompetencijų tobulinimo centras, kuris atsakingas už nemokamų mokymų organizavimą ir vedimą, metodinės pagalbos teikimą, naujų socialinių paslaugų srities darbuotojų palydėjimą jų profesinėje veikloje ir kitus klausimus. Per pakankamai trumpą laiką centras pasiekė puikių veiklos rezultatų.

Taip pat paminėtina, kad š. m. liepos 1 d., įsigaliojus Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymui (toliau – SPI pakeitimo įstatymas)³, socialiniais darbuotojais neturės teisės dirbti socialiniai pedagogai. Aiškus socialinio darbuotojo kaip profesionalaus specialisto identitetas svarbus ne tik visuomenei, tačiau ir pačiam socialiniam darbuotojui – savimi pasitikintis, motyvuotas, kompetentingas specialistas užtikrina kokybišką socialinio darbo kaip profesinės veiklos įgyvendinimą, individualių klientų poreikių atliepimą.

Socialinių paslaugų įstatyme⁴ įtvirtinta, kad gali būti teikiama tik akredituota socialinė priežiūra. Įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą, nustatytos formos prašymą teikti akredituotą socialinę priežiūrą pateikia savivaldybei, kurios teritorijoje ją teiks. Kartu su prašymu pateikiami socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytų akredituotai socialinei priežiūrai teikti keliamų reikalavimų patalpoms (jeigu paslaugai teikti būtinos patalpos) ir personalo išsilavinimui atitiktį pagrindžiantys dokumentai (nuo 2024 m. liepos 1 d., įsigaliojus SPI pakeitimo įstatymui, – privalės atitikti ir reikalavimus personalo struktūrai ir minimaliam skaičiui). Į daugelį socialinės priežiūros paslaugų teikėjų sudėtį, atsižvelgiant į paslaugos turinį, yra įtraukti ir socialiniai darbuotojai, kaip paslaugos teikimą organizuojantys ar koordinuojantys specialistai ir (ar) kaip paslaugos teikėjai. Toks socialinio darbuotojo įtraukimas į paslaugos teikimą ir (ar) organizavimą ir koordinavimą turi įtakos ne tik teikiamų socialinės priežiūros paslaugų kokybei, bet ir paslaugos teikimo proceso organizavimui, bei glaudžiam bendradarbiavimui tarp socialinio darbuotojo ir paslaugos gavėjo šeimos, įvairių institucijų atstovų.

Paminėtina, jog sveikatos apsaugos ministro valdymo srities ambulatorinių slaugos paslaugų namuose teikimą reglamentuojančiame teisės akte⁵ nustatyta, kad ambulatorines slaugos paslaugas asmens namuose teikia mobiliosios komandos, į kurių sudėtį taip pat gali būti įtraukiami ir socialiniai darbuotojai. Senėjant visuomenei ir sparčiai augant kompleksiškai teikiamų socialinių ir sveikatos paslaugų poreikiui, socialinių darbuotojų vaidmuo tampa svarbus ne tik socialinių paslaugų, bet ir sveikatos priežiūros įstaigose.

² Žr., [A1-92 Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo bei... \(lrs.lt\)](#)

³ Žr., [XIV-2357 Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymas \(lrs.lt\)](#)

⁴ Žr., [X-493 Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas \(lrs.lt\)](#)

⁵ Žr., [V-1026 Dėl Ambulatorinių slaugos paslaugų namuose teikimo reikalavimų ir šių paslaugų apmokėjimo tvarkos... \(lrs.lt\)](#)

Šiuolaikinės visuomenės gyvenimas jau neįsivaizduojamas be socialinių darbuotojų. Dirbantieji šį darbą keičia šeimų, vaikų, jaunuolių, asmenų su negalia, senjorų bei socialinę riziką patiriančių asmenų gyvenimus, stiprina bendruomenes, prisideda prie šalies socialinės gerovės kūrimo.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Ministerija nepitaria finansuojamų vietų skaičiaus mažinimui 2024 metams socialinio darbo studijų kryptyje tiek universitetinėse, tiek koleginiuose studijose. Priešingai, siūlome atsisakyti finansuojamų vietų skaičiaus mažinimo ir, atsižvelgus į šiam rašte išdėstytus argumentus, padidinti universitetinių studijų vietų skaičių iki 45 vietų, koleginių studijų vietų skaičių išlaikyti tokį patį – 295, atitinkamai tikslinant Nutarimo projektą bei švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu tvirtinamus Sąrašo Nr. 1 projektą ir Sąrašo Nr. 2 projektą.

Studijų kryptis	2023 m. universitetinės studijos	2024 m. universitetinės studijos	2023 m. koleginės studijos	2024 m. koleginės studijos
Socialiniai mokslai (universitetinių studijų atveju – tik socialinio darbo studijų kryptis)	40	39 45	295	286 295

Kitiems kartu su Nutarimo projektu derinimui pateiktiems teisės aktų projektams pastabų pagal kompetenciją Ministerija neturi.

Viceministrė

Vilma Augienė